ชื่อเรื่อง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวทาง

การปฏิรูปการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

ผู้วิจัย วสันต์ บัวชุม

กรรมการที่ปรึกษา ดร.สุรัตน์ ดวงชาทม

ดร.ระภีพรรณ ร้อยพิลา

ปริญญา ค.ม. (การบริหารการศึกษา)

สถาบัน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ปีที่พิมพ์ 2561

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหาร สถานศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ เปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหาร สถานศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และหาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปึงกาฬ ปีการศึกษา 2560 จำนวน 308 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 86 คน และครูผู้สอน จำนวน 222 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าความเชื่อมั่นของ แบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.967 และแบบสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที่ (t - test) ชนิด Independent Samples การทดสอบ เอฟ (F - test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

- 1. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับมาก
- 2. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
- 3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมไม่แตกต่างกัน
- 4. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
- 5. แนวทางการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ให้เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตาม แนวทางการปฏิรูปการศึกษา เสนอแนะไว้ 4 ด้าน ประกอบด้วย คุณลักษณะด้านการมีวิสัยทัศน์ คุณลักษณะด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ คุณลักษณะด้านการสื่อสารและเทคโนโลยี และ คุณลักษณะด้านการเป็นนักริเริ่มสร้างสรรค์ มีแนวทางพัฒนาดังนี้
- 5.1 คุณลักษณะด้านการมีวิสัยทัศน์ มีแนวทางพัฒนาดังนี้ ผู้บริหาร สถานศึกษาควรพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถในการวางแผนการปฏิบัติงาน นำ วิสัยทัศน์มากำหนดกลยุทธ์ในการบริหารงาน และให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนงาน
- 5.2 คุณลักษณะด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ มีแนวทางพัฒนาดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการสอน หลักสูตร การวัดและประเมินผล การบริหารจัดการ และสามารถให้คำแนะนำที่ดีแก่ครู และนำแนวคิด และนวัตกรรมใหม่ๆ ไปสู่การปฏิบัติเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน
- 5.3 คุณลักษณะด้านการสื่อสารและเทคโนโลยี มีแนวทางพัฒนาดังนี้ ผู้บริหาร สถานศึกษาควรเป็นคนที่มีความรู้ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ส่งเสริมครูในการใช้ เทคโนโลยีในการสื่อสาร มีทักษะการสื่อสารที่ดี และสามารถโน้มน้าวใจบุคลากร
- 5.4 คุณลักษณะด้านการเป็นนักริเริ่มสร้างสรรค์มีแนวทางดังนี้ ผู้บริหาร สถานศึกษาควรมีแนวคิดและเทคนิคใหม่ๆ ในการปรับปรุงและพัฒนางานในความรับผิดชอบ ให้เกิดการพัฒนา และมีความสามารถในการคิดนอกกรอบ และการคิดสร้างสรรค์

คำสำคัญ: คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา, การปฏิรูปการศึกษา

TITLE Desirable Characteristics of School Administrators Based on

National Educational Reform's Guidelines in Primary Schools under

the Office of BuengKan Primary Education Service Area

AUTHOR Wasun Buachum

ADVISORS Dr. Surat Doungchatom

Dr. Rapeepan Roypila

DEGREE M.Ed. (Educational Administration)

INSTITUTION Sakon Nakhon Rajabhat University

YEAR 2018

ABSTRACT

The purposes of this research were to examine a level of desirable characteristics of school administrators; to compare desirable characteristics of school administrators with different position, school size and work experience; and to establish the guidelines for developing desirable characteristics of school administrators in accordance with the national educational reform's guidelines in primary schools under the Office of BuengKan Primary Education Service Area. The samples comprised a total of 308 respondents, including 86 school administrators and 222 teachers in schools under the Office of BuengKan Primary Education Service Area in the 2017 academic year. The instrument for data collection was a set of questionnaires concerning desirable characteristics of school administrators with the reliability of 0.967. The statistics for data analysis were mean, standard deviation, t – test (Independent Samples) and F – test (One – Way ANOVA).

The findings were as follows:

- 1. The desirable characteristics of school administrators, as a whole and each aspect were at a high level.
- 2. The desirable characteristics of school administrators as perceived by school administrators and teachers with different position as a whole and each aspect were different at a statistical significance of the .01 level.

- 3. The desirable characteristics of school administrators as perceived by school administrators and teachers with different school size as a whole were not different.
- 4. The desirable characteristics of school administrators as perceived by school administrators and teachers with different work experience as a whole and each aspect were different at a statistical significance of the .01 level.
- 5. The guidelines for desirable characteristics of school administrators in accordance with the national educational reform's guidelines involved four aspects: vision, academic leadership, communication and technology, and being a creative person and showing initiative. The proposed guidelines included:
- 5.1 Vision: School administrators should develop personal professionalism to obtain better knowledge and competencies on work performance planning; to set administrative strategy in accordance with vision statements; and to provide opportunities for teachers to be involved in planning work.
- 5.2 Academic leadership: School administrators should develop personal professionalism to obtain better knowledge and competencies in terms of teaching, curriculum, measurement and evaluation, management, giving good advice for teachers, and implementing new concepts and innovation in place for upgrading student learning achievement.
- 5.3 Communication and technology: School administrators should have knowledge and competencies in terms of using English for communication, enhancing teachers' integration of technology for communication, having good communication skills, and motivating the school personnel.
- 5.4 Being a creative person and showing initiative: School administrators should have new concepts and techniques for improving and developing their work responsibilities, think out of the box and strive for creativity.

Keywords: Desirable Characteristics of School Administrators